

ZÁPISNICA

Z

32. rokovania Monitorovacieho výboru pre
operačný program Ľudské zdroje

8. november 2022

Programové obdobie 2014-2020

Termín konania: 8.november 2022

Miesto konania: Hotel Crowne Plaza, Bratislava

Zúčastnení: podľa priloženej prezenčnej listiny

Program rokovania

- 1) **Registrácia účastníkov**
- 2) **Otvorenie 32. rokovania Monitorovacieho výboru pre operačný program Ľudské zdroje (ďalej aj „MV OP ĽZ“)**
 - Príhovor predsedu MV pre OP ĽZ a zástupcu EK
 - Schvaľovanie programu
 - Schvaľovanie návrhu overovateľa zápisnice
- 3) **Aktuálny stav implementácie OP ĽZ**
- 4) **Aktuálny stav finančnej implementácie OP ĽZ**
- 5) **Informácia o Programe Slovensko – cieľ politiky súdržnosti č. 4 Sociálnejšia Európa**
- 6) **Prezentácia podporovaných projektov**
 - DOP Krok za krokom
 - DOP Dostupné bývanie s prvkami housing first
 - NP Overenie modelu centier práce s mládežou v BBSK
- 7) **Rôzne a záver**

1. Otvorenie rokovania

Boris Sloboda (MPSVR SR) na úvod privítal všetkých prítomných na rokovaní monitorovacieho výboru. Ospravedlnil ministra práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorý sa z dôvodu pracovnej vyťaženia nemohol zúčastniť. Skonštatoval, že rok 2023 bude posledným rokom implementácie OP ĽZ a dodal že Slovenská republika sa radí k úspešnejším členským štátom EÚ, pokiaľ ide o čerpanie zdrojov z ESF. Čerpanie a kontrahovanie sa podarilo v poslednom roku urýchliť aj v zaostávajúcich prioritných osiach. Predstavil program rokovania s dôrazom na priority a opatrenia Programu Slovensko v rámci cieľa politiky súdržnosti č. 4 „Sociálnejšia a inkluzívnejšia Európa“. Skonštatoval, že podpora a potreba riešiť situáciu v MRK je natoľko zásadná, že sa stala hlavnou prioritou a prierezovou horizontálnou prioritou pre programové obdobie 2021-2027. Podpora osôb z vylúčených komunít sa zabezpečí opatreniami podporovanými v rámci politik zamestnanosti, vzdelávania, sociálneho začlenenia, ako aj opatreniami cielene modelovanými v samostatnej prioritě „Aktívne začlenenie rómskych komunít“. Dosahovanie cieľov v tejto oblasti v zmysle platnej legislatívy a aktuálne platných uznesení vlády SR bude zabezpečovať Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, Ministerstvo zdravotníctva SR a Úrad splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre rómske komunity. Ďalej uviedol, že v programovom období 2021-2027 bude jeden spoločný program Slovensko, a MPSVR SR bude mať legislatívnu formou zabezpečenú autonómiu, ktorú chce využiť v prospech implementácie aktivít ESF+. Verí, že existencia spoločnej komisie pri monitorovacom výbore pre oblasť cieľa politiky 4 sa stane naozaj partnerskou platformou, ktorá umožní spoločne a

vhodne formulovať ciele, monitorovať ich plnenie a zabezpečiť expertný pohľad na spôsoby ich dosahovania prostredníctvom spoločne nastavených externých hodnotení. Ďalším bodom programu budú príklady dobrej praxe, ktoré riešia približovanie neaktívnych osôb na trh práce, ukončovanie bezdomovectva a podporu zamestnanosti mladých ľudí.

Lukáš Pachta (zástupca EK) sa predstavil ako nový člen slovenského tímu na Generálnom riaditeľstve pre zamestnanosť. Uviedol, že sa primárne venuje trhu práce a zamestnanosti mladých v OP ĽZ a príslušnej oblasti v Programe Slovensko. Poďakoval za doterajšiu spoluprácu a ocenil OP ĽZ, ktorý patrí medzi najlepšie programy na Slovensku v zmysle čerpania a efektivity. Tuto skutočnosť uvádzajú ako príklad dobrej praxe vo vzťahu k ostatným oblastiam a programom.

Václav Štěrba (zástupca EK) privítal prítomných členov monitorovacieho výboru a spomenul jednotlivé krízy, ktoré mali vplyv aj na OP ĽZ. Skonštatoval, že všetky krízy zasiahli kohéznou politiku, tomu musela byť prispôbená aj legislatíva, ktorá upravuje chod fondov EÚ, aby sa mohol tok peňazí presunúť na aktivity, ktoré boli v danej chvíli potrebnejšie. V OP ĽZ to boli finančné zdroje na KurzArbait a nová alokácia na REACT-EU. V nasledujúcom roku očakávame implementáciu nového programového obdobia 2021-2027 a zároveň dobiehanie OP ĽZ vrátane plánovaných revízií OP ĽZ s dôrazom na FAST CARE a SAFE CARE. Členov MV OP ĽZ vyzval k aktívnej diskusii k budúcemu programovému obdobiu. Na záver vyjadril spokojnosť s nastavením nového programového obdobia, pokiaľ ide o cieľ politiky súdržnosti 4, špeciálne pre ESF+.

Boris Sloboda (MPSVR SR) overil uznášaniaschopnosť MV OP ĽZ a skonštatoval že z 33 členov je prítomných 27 a zasadnutie je **uznášaniaschopné**¹.

Priebeh schvaľovania programu 32. rokovania MV OP ĽZ

Viliam Michalovič (MPSVR SR) navrhol doplnenie bodu programu - schvaľovanie **Revízie OP ĽZ (ver. 12.0)**, v zmysle v akom ho členovia MV OP ĽZ mali možnosť pripomienkovať v rámci prípravy procedúry per rollam².

Boris Sloboda (MPSVR SR) dal hlasovať o programe so zmenou. Hlasovalo 27 prítomných členov MV OP ĽZ, z toho ZA: 27 členov, Proti: 0 členov, Zdržalo sa: 0 členov. Program 32. rokovania Monitorovacieho výboru pre OP ĽZ s uvedenými zmenami bol členmi MV jednomyselne **schválený**.

Priebeh schvaľovania overovateľa zápisnice z 32. rokovania MV OP ĽZ

Predseda júci za overovateľa zápisnice navrhol pani **Zuzanu Špačekovú (ZMOS)** Hlasovalo 27 prítomných členov MV OP ĽZ, z toho ZA: 26 členov, Proti: 0 členov, Zdržalo sa: 1 člen. Návrh na overovateľa zápisnice bol členmi MV jednomyselne **schválený**.

¹ Počet členov sa počas rokovania zmenil na 28 prítomných.

² Pripomienkovanie Revízie OP ĽZ, verzia 12.0 (v termíne 28.7. – 12.8.2022) prebiehalo v rámci prípravy 31. rokovania MV OP ĽZ (plánované hlasovanie per rollam), po ukončení pripomienkového procesu EK vyzvala riadiaci orgán, aby v Revízii OP ĽZ zohľadnil Nariadenie FAST CARE, ktoré bolo v tom čase v procese schvaľovania. Súbežne sa začala príprava 32. rokovania MV OP ĽZ a schvaľovanie Revízie OP ĽZ sa uskutočnilo na riadnom zasadnutí dňa 8.11.2022, a nie prostredníctvom hlasovania per rollam. Vzhľadom na uvedené bude evidované 32. rokovanie MV OP ĽZ vrátane Uznesenia č.3/2022 a 31. rokovanie MV OP ĽZ (prostredníctvom hlasovania per rollam v termíne 9.12.-15.12.2022) vrátane Uznesenia č.4/2022.

2. Aktuálny stav implementácie OP ĽZ

Boris Sloboda (MPSVR SR) informoval, že celkové kontrahovanie je na úrovni 103,68 % a čerpanie na úrovni 70,61 %, skonštatoval že OP ĽZ je jeden z najúspešnejších OP, čo sa týka čerpania. Napriek tomu, že nie všetky PO sú rovnako výkonné, vyzdvihol PO1 Vzdelávanie, kde došlo k nárastu kontrahovania na 108,87 %. K zníženiu percenta kontrahovania v PO2 a 3 došlo z dôvodu redukcie národných projektov. Výrazne navýšené kontrahovanie je viditeľné v PO REACT-EU na úrovni 92,27%. Poukázal na výrazný nárast čerpania v PO1 takmer o 20 percentuálnych bodov. Čerpanie v PO6 bolo zasiahnuté krízami a samosprávy nemohli ukončovať infraštruktúrne projekty z dôvodu nárastu cien, problémami so stavebným materiálom a jeho dostupnosťou. Aktuálne sa čerpá posledný záväzok roku 2020, je naplnený na 51 % a pre splnenie pravidla N+3 je do konca programového obdobia potrebné deklarovať na EK 832 mil. Eur. Na záver dodal, že v prípade, ak niektorá prioritná os nevyčerpá finančné zdroje bude možné ich presunúť do prioritných osí, ktoré sú výkonnejšie.

3. Aktuálny stav finančnej implementácie OP ĽZ

Juraj Košík (MF SR) informoval, že v rámci všetkých implementovaných operačných programov je priemerné čerpanie z alokácie na úrovni 62,6 %. OP ĽZ sa nachádza na 3. mieste v objeme čerpania s percentuálnou úrovňou čerpania 77%. Potvrdil, že pravidlo N+3 pre rok 2022 bolo splnené. Čerpajú sa prostriedky z posledného záväzku a do konca programového obdobia zostáva vyčerpať 756 mil. Eur. Upozornil na prioritné osi, kde je nižšie čerpanie, avšak čerpanie vyzerá optimisticky a podarí sa vyčerpať celý záväzok v OP ĽZ na 100 %. V rámci 9. účtovného roka boli predložené prvé žiadosti o platbu vo výške 101 mil. Eur, v príprave je ďalšia žiadosť o platbu vo výške približne 70 mil. Eur.

Diskusia

Juraj Košík (MF SR) požiadal o zmenu poradia bodov programu, aby Revízia OP ĽZ bola schvaľovaná až po prestávke vzhľadom na nové skutočnosti, ktoré je potrebné prediskutovať na úrovni MF SR a MPSVR SR.

Boris Sloboda (MPSVR SR) dal hlasovať za zmenu poradia bodov programu.

Hlasovalo 28 prítomných členov MV OP ĽZ, z toho ZA: 28 členov, Proti: 0 členov, Zdržalo sa: 0 členov. Program 32. rokovania Monitorovacieho výboru pre OP ĽZ s uvedenými zmenami bol členmi MV jednomyselne **schválený**.

4. Program Slovensko – cieľ politiky súdržnosti č. 4 Sociálnejšia Európa a inkluzívnejšia Európa

Viliam Michalovič (MPSVR SR) informoval, že Program Slovensko je aktuálne predložený na schválenie EK a ukončenie procesov očakáva v priebehu mesiaca november. Cieľ politiky 4 bude financovaný multifondovo, primárne z ESF+ (2,722 mld. Eur) a sekundárne z EFRR (1,204 mld. Eur). Predstavil 8 priorit cieľa politiky 4 (4P1 Adaptabilný a prístupný trh práce; 4P2 Kvalitné a inkluzívne vzdelávanie; 4P3 Zručnosti pre lepšiu adaptabilitu a inklúziu; 4P4 Záruka pre mladých; 4P5 Aktívne začlenenie a dostupné služby; 4P6 Aktívne začlenenie rómskych komunit; 4P7 Sociálne inovácie a experimenty; 4P8 Potravinová a materiálna deprivácia) vrátane príslušných špecifických cieľov ESF+ a špecifických cieľov EFRR.

Veronika Paľková (MŠVVŠ SR) doplnila, že MŠVVŠ SR bude gestorovať prioritu zameranú na kvalitné inkluzívne vzdelávanie (4P2), konkrétne špecifický cieľ e) zameraný na kvalitu a inklúziu vo viacerých oblastiach vzdelávacieho systému a špecifický cieľ f) zameraný na prispôsobivé vzdelávanie bez bariér, tieto ciele sú navzájom prepojené. Z EFRR bude financovaný špecifický cieľ Prístup znevýhodnených skupín ku kvalitnému vzdelávaniu.

Prestávka

5. Revízia OP ĽZ, verzia 12.0

Viliam Michalovič (MPSVR SR) informoval, že návrh na revíziu OP ĽZ verzia 12.0 bol členom MV OP ĽZ zaslaný na pripomienkovanie a väčšina pripomienok bola zapracovaná. V rámci revízie OP ĽZ sa reaguje na riešenie migračných výziev v dôsledku vojenskej agresie na Ukrajinu prostredníctvom novovytvorených prioritných osí PO10 CARE-ESF a PO11 CARE-EFRR. Finančné zdroje boli presunuté z PO1, 3 a 4 do PO10 a z PO6 realokované do PO11. Zmeny sa týkajú aj merateľných ukazovateľov, v PO10 a PO11 v súlade s nariadením boli vytvorené ukazovatele na sledovanie celkového počtu podporovaných osôb a počet detí vo veku menej ako 18 rokov, ktorým bude poskytnutá intervencia (CARE). Na základe komunikácie s EK sa v PO6 upravuje aktivita zameraná na bývanie tak, aby zahŕňala všetky druhy podpory bývania.

Diskusia

Dagmar Augustinská (MŠVVŠ SR) navrhla doplnenie aktivity „Podpora začlenenia odídencom z Ukrajiny do vzdelávania“ do oprávnených aktivít. Dodala, že aktivity sa už v súčasnosti realizujú ale prostriedky z ktorých mali byť aktivity refinancované boli presmerované na riešenie energetickej krízy.

Boris Sloboda (MPSVR SR) doplnil, že aktivity zamerané na odídencom z Ukrajiny a ich integráciu budú podporované iba na úrovni OP ĽZ, ostatné OP sa primárne budú venovať sanovaniu energetickej krízy.

Václav Štěrba (zástupca EK) vyjadril súhlasné stanovisko s navrhovanou aktivitou MŠVVŠ SR.

Mária Machajdíkova (SOCIA) spýtala sa, či MŠVVŠ SR uvažuje o zaradení detí odídencom do školy, nakoľko v súčasnosti sa na nich nevzťahuje normatív zo ŠR.

Dagmar Augustinská (MŠVVŠ SR) odpovedala, že žiaci majú status odídenca z Ukrajiny. Nakoľko ide o preklenovacie obdobie MŠVVŠ SR zatiaľ reaguje na momentálnu situáciu.

Juraj Košík (MF SR) povedal, že návrh na revíziu OP ĽZ sa pripravoval dlhší čas a medzičasom sa zmenili legislatívne podmienky zo strany EK, Rady (EÚ) a EP. Z tohto dôvodu navrhol schválenie Revízie OP ĽZ s podmienkou, že pri predložení na EK budú zohľadnené možnosti 100% financovania v súlade s legislatívou EÚ a národnými metodickými dokumentmi.

Mária Machajdíkova (SOCIA) spýtala sa na podporu sociálnych podnikov bývania, nakoľko táto forma nie je zatiaľ registrovaná.

Viliam Michalovič (MPSVR SR) odpovedal, že sa jedná o otvorenie potencionálneho priestoru, zatiaľ sa zosúladzovali existujúce cieľové skupiny krížom cez OP.

Lukáš Pachta (zástupca EK) zaujímal sa, akou formou sa bude naplňovať požiadavka posledného nariadenia EP FAST-CARE, konkrétne alokácia 30% pre občiansku spoločnosť a obce.

Viliam Michalovič (MPSVR SR) uviedol, že momentálne prebiehajú debaty s občianskou spoločnosťou, aby sa prijímateľom stal niektorý zo subjektov občianskej spoločnosti a prevzal na seba prerozdelenie zdrojov.

Václav Štěrba (zástupca EK) potvrdil, že zatiaľ neexistuje konečná interpretácia. Ministerka investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR požiadala v liste adresovanom komisárovi Schmitovi o výklad legislatívy. Upresnil, že 30% alokácia sa týka len zdrojov EFRR, prioritná os, ktorá bude využívať ESF+ zdroje takéto obmedzenie nemá.

Boris Sloboda (MPSVR SR) upresnil, že alokácia 30% musí ísť priamo prijímateľovi. Dodal, že debata na úrovni EK a SR sa týka zdrojov, ktoré budú implementované v rámci PO10 a PO11.

Denisa Žiláková (MIRRI-CKO) skonštatovala, že SR akceptuje legislatívu EK a preto požadujú vysvetlenie legislatívy. Navrhli, aby 30%-ná alokácia bola sprostredkovaná konečným užívateľom cez zastrešujúcu organizáciu, napr. ÚPSVR prostredníctvom národného projektu.

Boris Sloboda (MPSVR SR) na základe diskusie skonštatoval, že revízia OP ĽZ verzia 12.0 sa bude schvaľovať s pripomienkami MŠVVŠ SR a MF SR:

- doplnenie aktivity „*Podpora začlenenia odídencom z Ukrajiny do vzdelávania*“
- pri predložení Revízie OP ĽZ na EK *sa zohľadní možnosť 100% financovania pre PO 10 a PO 11 v zmysle legislatívy EÚ a národných metodických dokumentov*

Priebeh schvaľovania Revízie OP ĽZ verzia 12.0

Hlasovalo 28 prítomných členov MV OP ĽZ , z toho ZA: 28 členov, Proti: 0 členov, Zdržalo sa: 0 členov. **Revízia OP ĽZ, verzia 12.0** bola členmi MV OP ĽZ **schválená s pripomienkami.**

Diskusia k Programu Slovensko

Eubomír Lőrincz (ZMOS) k prioritě 4P1 sa spýtal, či sa neuvažuje nad flexibilnejšou formou podpory pre DN, ktorá by bola vyplácaná na báze dňa. V rámci priority 4P8 sa spýtal na vytváranie podmienok na prevádzkovanie potravín v malých obciach, ktoré takýmito predajňami nedisponujú.

Mário Lelovský (RÚZ) uviedol príklad dobrej praxe z Afriky, kde sú príjmy a prerozdelenie práce zadávané prostredníctvom aplikácie v smartfóne. Povedal, že podobné navrhli v Stratégii digitálnych zručností SR a skonštatoval, že 45% rómskych detí vo veku do 15 rokov má zručnosti so smartfónom.

Patricia Maškúliková (MPSVR SR) požiadala o podrobnejšie informácie z terénu v súvislosti s vyplácaním podpory pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie a na základe toho sekcia práce zváži, či je nevyhnutná úprava legislatívy.

Boris Sloboda (MPSVR SR) spýtal sa, či nie je flexibilnejšie riešenie obsadiť jedno pracovné miesto viacerými znevýhodnenými UoZ.

Máριο Lelovský (RÚZ) povedal, že v Programe Slovensko víta zásadnú zmenu vo využívaní zdrojov smerujúcich na trh práce a výrazný dôraz na záujemcov o zamestnanie. Pozitívne hodnotí dôraz na zmeny na trhu práce, ktoré ovplyvnia hlavne zamestnaných ľudí. Budú sa meniť povolania, kvalifikácie, zručnosti a považuje za zásadné pristupovať k týmto zmenám proaktívne. Zdôraznil potrebu sústrediť sa na UoZ, ktorí pracovať chcú, ale ich pozícia sa mení alebo je ohrozená digitalizáciou a automatizáciou. Ocenil spoluprácu a dohodu MŠVVŠ SR, MPSVR SR so zamestnávateľmi a zástupcami zamestnancov na zriadení Aliancie sektorových rád, ktorá by mohla byť koordinačným orgánom pre celoživotné vzdelávanie a riešiť problematiku adaptability zamestnancov na zmenené podmienky na trhu práce. Ďalej hovoril o nadpodnikovom vzdelávacom centre, považuje to za veľmi dobrú iniciatívu EK, ktorá pomohla riešiť zmeny na trhu práce aj v iných krajinách. Zároveň vyzval MPSVR SR a MŠVVŠ SR na lepšiu spoluprácu na týchto aktivitách, zamestnávateľa ich vnímajú ako príležitosť a miesto pre aktívnych účastníkov trhu práce, kde sa môžu oboznámiť s povolaniami a príležitosťami, ktoré poskytujú rôzni zamestnávateľa a sektory.

Veronika Paľková (MŠVVŠ SR) upresnila, že nadpodnikové vzdelávacie centrá sa nachádzajú v prioritě 4P3 v rámci softvej aktivity zručností, konkrétne v špecifickom ciele g) a tiež v rámci infraštruktúry (RSO 4.2 EFRR).

Mária Machajdíkova (SOCIA) spýtala sa, či sa v potravinovej a materiálnej pomoci uvažuje o elektronizácii. Ďalej sa zaujímala, kto bude koordinovať obnovu pamiatok/renováciu objektov a či sa berie do úvahy horizontálna priorita. V súvislosti s monitorovacími štruktúrami Programu Slovensko sa zaujímala, akým spôsobom budú formalizované pracovné skupiny.

Viliam Michalovič (MPSVR SR) odpovedal, že v rámci materiálnej a potravinovej pomoci sa uvažuje o elektronizácii a debaty sú vedené smerom k tomu, aby bola flexibilita v použití príspevku. K pracovným skupinám povedal, že systém bude formalizovaný a ich vznik bude nastavený na základe výsledkov činnosti Úradu splnomocnenca vlády pre rozvoj občianskej spoločnosti tak, aby sa na ich práci mohol zúčastniť každý relevantný partner. Čo sa týka kultúrnych pamiatok, nachádzajú sa v ciele politiky 4, pretože to vychádza z nariadenia a ide o zabezpečenie lepšej kohézie v regiónoch prostredníctvom investícií do kultúry. Doplnil, že prijímateľom bude ministerstvo kultúry a princípy, ktoré vychádzajú z dohovorov sa musia uplatňovať pri každej infraštruktúrnej investícii.

Imrich Holečko (Ľudia a perspektíva, o.z.) uviedol, že priorita 4P7 ponúka príležitosti, zároveň poukázal na to, že napr. sociálnu pomoc možno chápať z rôznych pohľadov, čo je pre niekoho inovácia, pre iného môže mať negatívny vplyv. Skonštatoval, že by bolo prospešné vypočítať si aj príklady zlej praxe.

Viliam Michalovič (MPSVR SR) súhlasil, že definícia inovácie je rôzna z pohľadu prijímateľa a uviedol, že v rámci debát k prioritě 4P7 bola zhoda k procesu vyhodnocovania žiadostí, ktorý musí byť iný.

Lukáš Pachta (zástupca EK) ocenil nastavenie priority 4P1 a väčší dôraz na individualizované služby, znevýhodnených UoZ, DN a NEET. Spýtal sa na synergie vo financovaní konkrétnych výziev sociálnej ekonomiky z EFRR a ESF, kedy sa plánujú prvé výzvy v oblasti sociálnej

ekonomiky. Tiež ocenil dôraz na zručnosti vo viacerých špecifických cieľoch a vyzval, aby sa neváhalo so spustením výziev.

Viliam Michalovič (MPSVR SR) odpovedal, že jedna z prvých výziev bude zameraná na podporu integračných sociálnych podnikov. V pláne sú projekty, ktoré zabezpečia poradenskú činnosť pre sociálne podniky prostredníctvom rozšírenia poradenskej činnosti na regionálnu úroveň. Podpora z EFRR, ktorá predstavuje návratnú a nenávratnú zložku pomoci bude rozpracovaná v roku 2023. K zručnostiam povedal, že v harmonograme výziev na rok 2023 sa nachádzajú aktivity, ktoré zabezpečia UoZ a osobám na trhu práce individualizovanú podporu, nadobúdanie alebo zmeny zručností.

Veronika Paľková (MŠVVŠ SR) potvrdila, že aj za MŠVVŠ SR sú aktivity v prioritě zručností plánované na rok 2023.

Ivana Čerget'ová (občianske združenie myJUMP.sk) uviedla, že v rámci občianskeho združenia, ktoré zastupuje pracujú na medzinárodnom projekte a informovala o iniciatíve „Inclusive Europe“, ktorej cieľom je sprístupňovať kultúrne pamiatky nielen bezbariérovu pre zdravotne hendikepovaných, ale aj pre ľudí s mentálnym hendikepom.

Mária Machajdík'ová (SOCIA) víta iniciatívu „Inclusive Europe“ a poukázala na čl. 9 Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím, ktorý hovorí o prístupnosti pre všetky cieľové skupiny, nielen fyzicky hendikepovaných.

Eubomír Lőrincz (ZMOS) k prioritě 4P8 sa spýtal na kompenzačnú pomoc pre ľudí v hladových dolinách, kde sa nenachádzajú potraviny a tiež v prípade, ak sú dôchodcovia odkázaní na pomoc iných pri nákupe potravín.

Viliam Michalovič (MPSVR SR) povedal, že v legislatíve je to momentálne ukotvené v zákone o podpore sociálnej ekonomiky, ako kompenzačná pomoc. Také niečo by bolo možné, zatiaľ skúsenosti s kompenzačnou pomocou na Slovensku neexistujú.

Boris Sloboda (MPSVR SR) dodal, že je dôležité zmapovať terén a riešenie vidí cez sociálne podnikanie. Obecný sociálny podnik/obce by aktívne mohli vstúpiť a vytvoriť si takéto „obecné/ sociálne potraviny“.

Mária Machajdík'ová (SOCIA) uviedla príklad „house hold services“, takáto služba existuje ako „Služby v domácnosti a záhrade“, na ktoré sociálne podniky môžu cez poukážky prispievať. Pokiaľ ide o osobu, ktorá je posúdená na odkázanosť, tak platí nižšiu sumu za službu.

Boris Sloboda (MPSVR SR) spýtal sa, či je odkázanosť spôsobená tým, že v obci nie sú potraviny.

Mária Machajdík'ová (SOCIA) doplnila, ak sa senior nevie prepraviť do väčšieho mesta na nákup potravín, tak je vlastne odkázaný na pomoc inej osoby, tým pádom tá služba je preňho ešte lacnejšia.

Martina Bohušová (ZMOS) spýtala sa, akým spôsobom bude riešené prepájanie tretieho sektoru s úradmi práce, ktoré disponujú údajmi o nezamestnaných obyvateľoch zároveň aj o tých znevýhodnených. Uviedla, že v praxi narazili na problém s obsadením pracovného miesta z dôvodu chýbajúcej databázy znevýhodnených obyvateľov, ktorým mohla byť pozícia

ponúknutá. K poradenským centrám dodala, že je potrebné si uvedomiť, že v prípade malých obcí toto poradenstvo poskytuje obec.

Boris Sloboda (MPSVR SR) odpovedal, že sa pripravuje stretnutie s generálnym riaditeľom Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, na ktorom sa budú diskutovať ďalšie možnosti, s cieľom lepšej spolupráce úradov práce so štátnymi a neštátnymi poskytovateľmi alebo všetkými možnými agentúrami v rámci nového programového obdobia.

Patricia Maškulíková (MPSVR SR) doplnila, že úrady práce vedia poskytnúť službu zamestnávateľovi s konkrétnou požiadavkou v prípade obsadenia konkrétneho pracovného miesta, zamestnávateľ zadá indikátory podľa ktorých vie úrad práce odporučiť konkrétneho UoZ na tieto pracovné miesta prípadne vie urobiť aj výberové konania pre zamestnávateľa.

Martina Bohušová (ZMOS) reagovala, že v praxi to neplatí vždy, aj napriek komunikácii s úradom práce nedokázali obsadiť pracovné miesto. Doplnila, že obec pozná svojich občanov a keď išli „door to door“, našli 7 ľudí, ktorých dokázali zamestnať.

Patricia Maškulíková (MPSVR SR) doplnila, že databáza sa vytvára zo žiadostí o zaradenie do evidencie a je dôležité, aké kritériá o sebe UoZ uvedie. To znamená, že sú tam predchádzajúce pracovné skúsenosti, rôzne certifikáty, vzdelanie, prechádzajúca prax, osobné preferencie UoZ a podobne.

Boris Sloboda (MPSVR SR) povedal, že v Programe Slovensko, v 4P1 sú vyčlenené prostriedky na modernizáciu služieb zamestnanosti, väčší dôraz sa kladie na poradenstvo a možnosť lepšej identifikácie UoZ.

Xénia Domaracká (ZMOS) povedala, že Národný projekt „Systém overovania kvalifikácií“ v súčasnom období pracuje na propagácii uznávania neformálneho a formálneho vyučovania. V uznávaní kvalifikácií vidí prínos aj pre marginalizované rómske komunity.

Mário Lelovský (RÚZ) odpovedal, že sa pracuje na uznávaní kvalifikácií, certifikácií a mikrocertifikátov, ktoré považuje za dôležité. Vidí tu priestor pre centrá vzdelávania pre marginalizované komunity, ktoré by poskytovali vzdelávanie od základnej školy a odborné vzdelávacie programy aj pre dospelých. Otvoreným problémom zostáva zapojenie dospelých Rómov do vzdelávacích centier. Dodal, že vydávanie osvedčení o kvalifikácii určite podporia, ale až keď sa preukáže, že uchádzač pracuje, nie len na základe absolvovania školenia.

Boris Sloboda (MPSVR SR) skonštatoval, že priestor na uznávanie alebo zapojenie uchádzača do efektívneho tréningu s výstupom nejakého certifikátu a komunikácia s budúcim zamestnávateľom si nájde priestor v rámci práce s Rómami a tiež s absolventmi, ktorí skončili odbor ale majú problém sa zamestnať.

Václav Štěrba (zástupca EK) uviedol, že práca na konkrétnych definíciách a jednotlivých výzvach a projektoch bude prebiehať na pracovných úrovniach, ktoré budú sformalizované. Európska komisia úzko spolupracuje a podporuje Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti s cieľom vytvoriť model, ktorý umožní stálu a honorovanú participáciu účastníkov z mimovládneho sektora. Ďalej hovoril o prioritě 4P7 sociálna inovácia a experimenty, ktorú považuje za kľúčovú a vidí tu priestor, ktorý umožní formovať aktivity mimo štandardný rámec výkonnosti ukazovateľov. Väčší bude dôraz na participáciu a diskusiu a prípravu aktivít. Dodal, že do budúcnosti to bude prioritná os s najväčším potenciálom pre

inovácie. V prípade MŠVVŠ povedal, že bude zaujímavé sledovať synergiu Programu Slovensko s aktivitami v rámci Plánu obnovy a odolnosti. Ocenil diskusiu k prioritě 4P8, kde je určite priestor a významná alokácia pre rozšírenie aktivít aj v kontexte záruky pre deti, pokiaľ ide o elektronizáciu systému, to sa musí riadne prediskutovať a pripraviť. Spomenul oblasť deinštitucionalizácie v období 2014-2020 a snahy o synergiu medzi investíciami (EFRR) a prípravou transformačných plánov (ESF), skonštatoval, že sa to veľmi nepodarilo. V novom programovom období je priestor nadviazať na výsledky transformačných tímov a to takisto v synergii s Plánom obnovy a odolnosti SR, kde sú aktivity zamerané najmä na ponuku nových služieb na komunitnej báze. Spýtal sa na termín zasadnutia prvého monitorovacieho výboru k Programu Slovensko, a termín zverejnenia harmonogramu výziev pre cieľ politiky 4. Na záver skonštatoval, že Európska komisia formálne schváli Program Slovensko v priebehu nasledujúcich týždňov. Zdôraznil a poukázal na dve témy, ktoré bude EK výrazne sledovať a to investície do zatraktívnenia zdravotníckych profesií a investície do MRK, nakoľko ich situácia sa neustále zhoršuje.

Denisa Žiláková (MIRRI-CKO) povedala, že dňa 24. – 25. novembra sa pripravuje konferencia na ktorej chce MIRRI odštartovať fungovanie Programu Slovensko a odprezentovať prvý harmonogram plánovaných výziev. Prvý monitorovací výbor je plánovaný začiatkom decembra.

Boris Sloboda (MPSVR SR) informoval, že k prioritě 4P7 Sociálne inovácie a experimenty sa plánuje spustiť komisionálne hodnotenie, na základe vydiskutovania a debát zástupcov sa určí, či je projekt inovatívny.

Obed

6. Prezentácia podporovaných projektov

Krok za krokom

Ivana Čerget'ová (občianske združenie myJUMP.sk) v zmysle prezentácie informovala o realizácii projektu, ktorého cieľom je zvyšovanie kvality života osôb neaktívnych na trhu práce prostredníctvom individualizovanej formy poskytovania služieb zamestnanosti za účelom aktivácie klienta v súvislosti s podporou nápravy dôsledkov krízy v kontexte pandémie COVID-19.

Diskusia

Imrich Holečko (Ľudia a perspektíva o.z.) ocenil kvalitnú prípravu výzvu Krok za krokom a tiež nastavenie výsledkových ukazovateľov, ktoré sú presne orientované na cieľovú skupinu. Dodal, že ak je realizácia projektov dobrá je potrebné myslieť na udržateľnosť.

Václav Štěrba (zástupca EK) ocenil zameranie na cieľovú skupinu a spýtal sa na výhody a nevýhody online formy.

Ivana Čerget'ová (myJUMP.sk) odpovedala, že hlavnou cieľovou skupinou sú neaktívni. Uviedla, že vedecké výskumy potvrdzujú, že online forma je rovnako efektívna napr. v psychoterapii aj v kariernom poradenstve. Nevýhody vníma v tom, že klienta nie je vidieť celistvého, pri osobnom kontakte sa zistí, že je potrebné pracovať ešte na ďalších veciach

v rámci poradenstva. Skonštatovala, že online môže zostať poradenstvo, ale je potrebné ísť aj do terénu. Poukázala tiež na výrazný problém ukotvenia maturity ako zásadného kritéria pre prijatie do zamestnania.

Dostupné bývanie s prvkami housing first

Eva Bodnárová (Úsmev ako dar) v zmysle prezentácie informovala o realizácii projektu „Dostupné sociálne nájomné bývanie, ktorý sa realizuje od septembra 2021. Informovala, že cieľovou skupinou sú rodiny, popísala zloženie tímu, ktorý je tvorený so sociálneho pracovníka, psychológa, administrátora, projektového manažéra, metodika a právnik. Pobočky sa nachádzajú po celom Slovensku v ktorých sa vykonáva voľnočasová, rozvojová, vzdelávacia a poradenská činnosť. V súčasnosti majú zazmluvnených 14 bytov a všetky sú obsadené. Cieľom projektu je podpora a pomoc klientom pri hľadaní vhodného bývania a takisto v rámci „Dostupného sociálneho nájomného bývania“ je kľúčové naučiť klientov orientovať sa na realitnom trhu a zvážiť si finančné možnosti, dostupnosť k práci alebo lokalitu. Uviedla, že náklady na ústavnú starostlivosť vychádzajú približne 1215 eur na dieťa, v realizovanom projekte sa náklady na jedno dieťa pohybujú približne na úrovni 262,22 eur. Skonštatovala, že veľkou hrozbou pre projekt je fakt, že na Slovensku okrem veľkých miest neexistuje realitný trh, ktorý by bol schopný prijať rodiny, problematické je hlavne umiestnenie mnohopočetných rodín.

Diskusia

Boris Sloboda (MPSVR SR) spýtal sa, či využívajú alebo majú prístup k bytom z projektu Slovenskej sporiteľne „Dostupný domov“, doposiaľ bolo kúpených 20 bytov. Doplnil, že v tomto projekte sú byty kupované cez finančné nástroje.

Eva Bodnárová (Úsmev ako dar) odpovedala, že nemajú prístup k takým bytom, všetky byty, ktoré v projekte majú sú zazmluvnené.

Martina Petijová (SOCIA) sa spýtala, na skúsenosti s verejným obstarávaním bytov v rámci projektu a či si tie rodiny dokážu udržať bývanie aj bez príspevku na bývanie.

Eva Bodnárová (Úsmev ako dar) uviedla, že majú zazmluvnených 58 bytov, a klientov sa snažia naučiť, aby sa vedeli zodpovedne orientovať na realitnom trhu a tiež aby boli aktívni a sami si vyhľadávali byty.

Martina Petijová (SOCIA) doplnila, že udržateľnosť bývania je extrémne dôležitá.

Eva Bodnárová (Úsmev ako dar) doplnila, že voči prenajímateľovi garantujú, že všetko bude pôvodnom stave, že tá rodina je sprevádzaná a schopná platiť nájom. Učením a sprevádzaním predchádzame tomu, aby zostali zacyklení v nejakých krízových centrách.

Boris Sloboda (MPSVR SR) poďakoval prítomným členom za účasť na rokovaní a z dôvodu pracovného stretnutia vedením rokovania poveril p. Michaloviča.

Overenie modelu centier práce s mládežou v BBSK

Veronika Sviteková (Rozvojová agentúra BBSK) v zmysle prezentácie informovala o realizácii projektu. Skonštatovala, že ide o pilotný projekt, ktorého cieľom je overiť pilotný model prístupu k práci s mládežou pre podporu zamestnanosti a vypracovať regionálnu štúdiu uplatniteľnosti modelu centier práce s mládežou ako nástroja práce s mládežou, starostlivosti o

mládež a podpory zamestnanosti mladých a predchádzaniu ich upadnutiu do statusu NEET. Primárnou cieľovou skupinou sú NEET a sekundárnou skupinou sú žiaci základných a stredných škôl. Vytvorených bolo 7 centier pre mladých ľudí po celom BBSK, ktoré ponúkajú priestor možností a komplexné služby rozvoja, podpory, poradenstva a informovanosti.

Diskusia

Imrich Holečko (Ľudia a perspektíva, o.z.) sa spýtal v čom sú hlavné princípy rozdielu, nakoľko veľká časť aktivít je zhodná s prácou v komunitných centrách.

Veronika Sviteková (Rozvojová agentúra BBSK) odpovedala, že pridaná hodnota je práve v komplexnosti služieb, širšom zameraní na cieľovú skupinu a inovatívny prístup.

Viliam Michalovič (MPSVR SR) doplnil, že tieto centrá majú sieťovať služby, ktoré existujú v regióne a majú svoj účel a svoje vymedzenie. Zároveň ide o pilotný projekt, ktorý má priniesť nejakú metodiku pre lepšie nastavenie do budúcnosti.

Imrich Holečko (Ľudia a perspektíva, o.z.) ocenil umiestnenie projektu práve do BBSK.

Tibor Škrabský (ÚSV pre RK) poznamenal, že vidí niekoľko rozdielov oproti komunitným centrách. Centrá mládeže sú naozaj miestom, kde je možné cielenie poskytovať podporu mladým ľuďom, či už viesť ich k novým zručnostiam alebo postojom. To, čo sa v spoločnosti deje vníma ako zanedbanú prácu s mládežou.

Veronika Sviteková (Rozvojová agentúra BBSK) uviedla, že prístup v centrách je partnerský, čiže nie je to inštitucionalizované, a mladý človek sa nebojí do centier vstúpiť.

Martina Petijová (SOCIA) v nadväznosti na sieťovanie organizácií, ktoré podporujú mladých ľudí sa spýtala na vykazovanie klientov v ITMS, či nedochádza k zdvojovaniu, resp. vykazovaniu klientov na rovnaké činnosti. Je zrejmé, že klient toto nerieši a aj keď sa ho pýtajú organizácie, či spolupracuje s inou organizáciou a teda či je tam zapojenie do iného projektu, je to len na slove klienta.

Veronika Sviteková (Rozvojová agentúra BBSK) odpovedala, že s vykazovaním klientov v ITMS majú problém, pretože im zobrazuje upozornenie, že sú zapojení v inom projekte.

Viliam Michalovič (MPSVR SR) doplnil, že zdvojenie nemôže byť z pohľadu jednej intervencie jedného typu, ak sú to intervencie rôzne, tak by to nemal byť problém. Dodal, že v novom programe je naplánovaný špecifický cieľ 1), s cieľom zabrániť podobnej situácii, povinnosťou bude viesť štatistiky o podporených osobách, nie vykazovanie klientov menovite.

Veronika Sviteková (Rozvojová agentúra BBSK) zareagovala, že aj v rámci regionálnej štúdie na ktorej pracujú uviedli odporúčanie smerom k problematickému vykazovaniu klientov.

Lukáš Pachta (zástupca EK) spýtal sa na ďalšie kroky do budúcnosti, či majú dostatočnú kapacitu, ak by sa chcelo zapojiť viac klientov a či vidia potenciál rastu do menších obcí. Zaujímal sa aj o možnosť využitia priestorov centra, v prípade, záujmu neziskovej organizácie, občianskeho združenia alebo cirkvi.

Veronika Sviteková (Rozvojová agentúra BBSK) odpovedala, že priestor centra poskytujú a to aj z dôvodu propagácie centra, väčšinou ide o obojstrannú spoluprácu. Do budúcnosti si vedia predstaviť model, v ktorom by fungovali v okresných mestách, kde sa zdržuje veľká časť cieľovej skupiny, menšie pobočky v obciach alebo v menších priľahlých mestách. Za dôležité považujú posilnenie terénnej práce a aktívne vyhľadávanie mládeže, uvítali by posilnenie tejto pozície v projekte, aby to boli ľudia, ktorí sa budú prioritne venovať aktivite.

Lukáš Pachta (zástupca EK) skonštatoval, že projekt je inovatívny a má zaujímavý prístup aj ako prevencia problémov mládeže do budúcnosti. Spýtal na prácu s najmladšími.

Veronika Sviteková (Rozvojová agentúra BBSK) uviedla že v projekte sa objavuje aj cieľová skupina mladšia ako 13 rokov, sú to väčšinou končiace ročníky základných škôl a tu je dôležité pracovať na tom, aby pokračovali ďalej na škole a ukončili si školskú dochádzku. Pri mladších žiakoch vstupujú do procesu aj rodičia, čiže pracujú aj s rodičmi, ktorých pozývajú do centra, aby vedeli kam ich deti chodia a čomu sa venujú.

7. Rôzne a záver

Viliam Michalovič (MPSVR SR) poďakoval členom MV ako i zástupcom EK za aktívnu účasť a konštruktívnu diskusiu.

Prílohy:

1. Uznesenie
2. Prezenčná listina

V Bratislave, dňa 8.11.2022

9.1.2023

v.r

.....
Zuzana Špačeková
overovateľ zápisnice

9.1.2023

v.r

.....
Zuzana Almaská
tajomník MV OP ĽZ

10.1.2023

v.r

.....
Boris Sloboda
podpredseda MV OP ĽZ

10.1.2023

v.z. Boris Sloboda

.....
predseda MV OP ĽZ
minister práce, sociálnych vecí a rodiny SR